

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський національний університет
садівництва

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ І НАУКОВО-
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

2020

**Міністерство освіти і науки України
Рада молодих учених Уманського НУС**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ
УЧЕНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ**

**Сільськогосподарські, біологічні, економічні,
загальноосвітні та технічні науки**

Умань – 2020

УДК 001.8:63
М 58

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою Радою Уманського національного університету садівництва
(протокол № 6 від 10 червня 2020 року)*

Редакційна колегія:

Непочатенко О. О. – доктор екон. наук, професор, (відповідальний редактор);
Карпенко В. П. – доктор с.-г. наук, професор, (заступник відповідального редактора);
Балабак А. Ф. – доктор с.-г. наук, професор; **Господаренко Г. М.** – доктор с.-г. наук, професор;
Єщенко В. О. – доктор с.-г. наук, професор;
Заморська І. Л. – доктор техн. наук, професор; **Заморський В. В.** – доктор с.-г. наук, професор;
Кучеренко Т. Є. – доктор екон. наук, професор; **Любич В. В.** – доктор с.-г. наук, професор;
Мудрак Р. П. – доктор екон. наук, професор;
Нестерчук Ю. О. – доктор екон. наук, професор; **Новак І. М.** – доктор екон. наук, професор;
Осокіна Н. М. – доктор с.-г. наук, професор; **Полорецький С. П.** – доктор с.-г. наук, професор;
Поліщук В. В. – доктор с.-г. наук, професор;
Токар А. Ю. – доктор с.-г. наук, професор; **Школьний О. О.** – доктор екон. наук, професор;
Улянич О. І. – доктор с.-г. наук, професор; **Уланчук В. С.** – доктор екон. наук, професор;
Шлапак В. П. – доктор с.-г. наук, професор; **Яценко А. О.** – доктор с.-г. наук, професор;
Костецька К. В. – кандидат с.-г. наук, доцент (відповідальний секретар).

Матеріали Всеукраїнської наукової конференції молодих учених і науково-педагогічних працівників, 16 червня 2020 р. / Редкол.: Непочатенко О. О. (відп. ред.) та ін. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 184 с.

У збірнику тез наведено результати наукових досліджень вітчизняних науковців. У наукових матеріалах висвітлено питання, що стосуються актуальних проблем сучасної аграрної науки й освіти. Розраховано на студентів, аспірантів, докторантів, викладачів, наукових співробітників і фахівців, які займаються сучасними питаннями аграрного виробництва, науки й освіти.

Відповідальність за достовірність цифрового матеріалу, фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори статей. Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

© Уманський національний
університет садівництва, 2020

ЗМІСТ

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ

<i>Л. М. Буценко, Ю. М. Богдан</i>	ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМИ PYELPH ДЛЯ АНАЛІЗУ ЗОБРАЖЕНЬ RAPD-ПЛР <i>PSEUDOMONAS SYRINGAE</i>	10
<i>Е. А. Захарченко</i>	БАЛАНС АЗОТУ ТА КАЛЬЦІЮ В ЗЕРНІ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ЗА ВНЕСЕННЯ ФОСФОГІПСУ ТА СУЛЬФАТУ АМОНІЮ	12
<i>Н. П. Косенко, К. О. Бондаренко</i>	ВПЛИВ РОЗМІРУ МАТОЧНИХ КОРЕНЕПЛОДІВ БУРЯКУ СТОЛОВОГО НА АРХІТЕКТОНІКУ НАСІННЄВОГО КУЩА.....	14
<i>Н. П. Косенко, В. О. Погорєлова</i>	УРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ НАСІННЯ МОРКВИ СТОЛОВОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД УМОВ ВИРОЩУВАННЯ НАСІННЄВИХ РОСЛИН.....	16
<i>Т. К. Костюкевич, В. В. Корень</i>	ОЦІНКА МІНЛИВОСТІ ВРОЖАЙНОСТІ СТООВОГО БУРЯКУ В ЗАХІДНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	18
<i>В. В. Любич, І. О. Полянецька</i>	ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ПРОДУКТИВНОСТІ НОВИХ СОРТІВ ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО.....	20
<i>А. І. Любченко, О. М. Березюк</i>	ОЦІНКА <i>EX VITRO</i> СОЛЕСТІЙКИХ СОМАКЛОНАЛЬНИХ ЛІНІЙ ЦИКОРІЮ КОРЕНЕПЛІДНОГО.....	24
<i>М. М. Nazarenko</i>	INDUCTION OF WINTER WHEAT HEIGHT AND STEM STRUCTURE MUTATIONS BY 1.4-BISDIAZOATSETILBUTAN.....	26
<i>В. О. Погорєлова</i>	УРОЖАЙНІСТЬ НАСІННЯ ТОМАТА ЗАЛЕЖНО ВІД СХЕМИ ПОСІВУ ТА УДОБРЕННЯ В ПІВДЕННОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ.....	29
<i>Т. Ю. Федорова</i>	ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ ПЛОДІВ ГРУШІ ЗАЛЕЖНО ВІД УДОБРЕННЯ.....	32

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

<i>Л. В. Барабаш</i>	ФІНАНСОВА СПРОМОЖНІСТЬ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	35
<i>Н. А. Грецька</i>	СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО РИНКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ.....	37
<i>Т. В. Гулик</i>	ОБГРУНТУВАННЯ КАПІТАЛЬНОГО РЕМОНТУ ДОМЕННОЇ ПЕЧІ.....	39
<i>Р. М. Курильців, Н. І. Кришеник</i>	ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ОБ'ЄДНАНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	41
<i>Т. В. Мединська, Г. І. Семенюк</i>	ОСОБЛИВОСТІ ПОДАТКОВИХ РОЗРАХУНКІВ НА ПРИКЛАДІ АТ АКБ «ЛЬВІВ»	44
<i>Т. В. Мединська, В. О. Юцишина</i>	ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19.....	47
<i>Т. М. Мислова</i>	СТАТИСТИЧНА ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ТА РОЗВИТКУ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ.....	50
<i>В. Ф. Невлад</i>	РОЛЬ РЕКЛАМИ В СИСТЕМІ МАРКЕТИНГУ.....	54
<i>А. А. Осіпова</i>	ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ В СКЛАДІ СОТ.....	57
<i>О. М. Поліщук</i>	ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ БІОЛОГІЧНИМИ АКТИВАМИ.....	60
<i>О. Т. Прокопчук</i>	ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ НА АГРОСТРАХОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ.....	62

<i>М. М. Ремінський, Н. Ю. Тимошенко</i>	НАЙВАЖЛИВІШІ ЕЛЕМЕНТИ АВСТРАЛІЙСЬКОЇ МОДЕЛІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ, ЯКІ ВАРТО ЗАЛУЧИТИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	64
<i>М. М. Ремінський, Н. Ю. Тимошенко</i>	ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ У ВІТЧИЗНЯНОМУ АВТОМОБІЛЕБУДУВАННІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ.....	67
<i>М. М. Ремінський, Н. Ю. Тимошенко</i>	РОЗВИТОК СФЕРИ ІКТ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЯК ШЛЯХ ДО ІНДУСТРІЇ 4.0 В УКРАЇНІ.....	69
<i>С. П. Сас</i>	ЗАСТОСУВАННЯ SWOT-АНАЛІЗУ ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ.....	72
<i>Д. М. Соковніна</i>	РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКЕТИНГУ ТА БРЕНДУВАННЯ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ.....	74
<i>Н. В. Терещук</i>	ЗНАЧЕННЯ АНІМАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ТУРИЗМІ.....	77
<i>М. В. Трохименко</i>	ОЦІНКА СТАНУ ТА РОЗВИТКУ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ: СТАТИСТИЧНИЙ МОНІТОРИНГ.....	80
<i>С. І. Хірна</i>	СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ ТЕХНІКИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	82
<i>Г. В. Швець</i>	ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ЯК ЗАСІБ МОТИВАЦІЇ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ.....	85

ЛІСОВЕ І САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО

<i>С. М. Ковтун- Водяницька</i>	МАЛОПОШИРЕНІ ЧЕБРЕЦІ: <i>THYMUS TAURICUS</i> <i>KLOKOV EX DES.-SHOST.</i> , <i>TH. SIBTHORPII BENTH.</i> , <i>TH. MONGOLICUS</i> (RONNIGER) RONNIGER,
-------------------------------------	---

	ІНТРОДУКОВАНІ В УМОВИ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	88
<i>О.І. Літвін</i>	ВИДОВА РІЗНОМАНІТНІСТЬ ШКІДНИКІВ ЛИСТЯНИХ ПОРІД РАТНІВСЬКОГО ЛІСНИЦТВА.....	90
<i>С. В. Сидоренко</i>	ПАТОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ ПОЛЕЗАХИСНИХ СМУГ ЗА УЧАСТЮ ДУБА ЗВИЧАЙНОГО.....	93
<i>А. П. Хомочкін, О. К. Золотарьова</i>	КИСЛОТНІ ДОЩІ ТА ІНГІБІТОРИ КАРБОАНГІДРАЗИ.....	96

ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ

<i>О. В. Василюшина, О. О. Цибенко</i>	ВИКОРИСТАННЯ ПЛОДОВО-ЯГІДНОЇ СИРОВИНИ В ТЕХНОЛОГІЇ КУЛІНАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	100
<i>О. П. Герасимчук</i>	ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗЕРНА ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО ЗА ТРИВАЛОГО ЗБЕРІГАННЯ.....	102
<i>V. V. Zheliezna, V. V. Liubych</i>	EFFECT OF WATER-HEAT TREATMENT ON SPELT GRAIN FLOUR WHITENESS.....	105
<i>А. В. Заболотна, К. В. Калайда, В. В. Пиркало</i>	БЕЗПЕЧНІСТЬ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ШВИДКОЗАМОРОЖЕНИХ ЗАКУСОК 3 ВИКОРИСТАННЯМ В РЕЦЕПТУРІ ВОДОРОСТЕЙ....	108
<i>К. V. Kostetska, S. M. Kovtun- Vodyanytska</i>	TECHNOLOGICAL PROPERTIES OF WHEAT FLOUR WITH HERBAL SUPPLEMENTS.....	110
<i>А. П. Михалевич, В. Я. Санига, Г. Є. Поліщук, Т. Г. Осмак</i>	НАУКОВЕ ОБГРУНТУВАННЯ РЕЦЕПТУРНОГО СКЛАДУ МОРОЗИВА АЦИДОФІЛЬНОГО, ЗБАГАЧЕНОГО БІЛКОМ.....	112
<i>Л. Л. Новак</i>	ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЦУКРУ В УКРАЇНІ.....	114

<i>Т. А. Танасова, О. О. Дрозд</i>	ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД УМОВ І ТРИВАЛОСТІ ЗБЕРІГАННЯ.....	116
<i>О. А. Chernyushok, І. Yu. Shevchenko</i>	USE OF RAW MATERIALS FOR DEVELOPMENT OF MEAT SEMI-FINISHED PRODUCTS.....	118

ТЕХНІЧНІ НАУКИ

<i>А. В. Бабій</i>	ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ГОРИЗОНТАЛЬНИХ КОЛИВАНЬ ШТАНГИ НА РІВНОМІРНІСТЬ ОБПРИСКУВАННЯ.....	121
<i>Н. С. Брунда</i>	ВИРОБНИЦТВО КОМБІКОРМІВ З ВИКОРИСТАННЯМ НАСІННЯ ЛЬОНУ ТА ПРОДУКТІВ ЙОГО ПЕРЕРОБКИ.....	123
<i>Є. О. Галкіна, С. І. Мовчан</i>	ІНЖЕНЕРНА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДІЙНОСТІ РОБОТИ ОПТИЧНОЇ СИСТЕМИ ЛЮМІНЕСЦЕНТНОГО МІКРОСКОПА.....	125
<i>О. І. Haschuk, О. Е. Moskalyuk, А. Y. Guralevich</i>	DEVELOPMENT OF SPECIAL PURPOSE SAUSAGE RECIPES BASED ON BLOOD PROCESSED PRODUCTS.....	127
<i>К. О. Горлова, А. М. Зуб, С. І. Мовчан, О. О. Дереза</i>	МОДЕЛЮВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СИСТЕМ ОБОРОТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ДЛЯ ОБ'ЄКТІВ ІНЖЕНЕРНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРУ КРАЇНИ.....	131
<i>О. А. Єремєєва, Є. І. Харченко</i>	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ СОРТОВИХ ПОМЕЛІВ ПШЕНИЦІ.....	134
<i>К. В. Костецька</i>	ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ СОЇ ШЛЯХОМ ЇЇ ФРАКЦІОНУВАННЯ.....	138
<i>В. В. Любич</i>	ФОРМУВАННЯ БОРОШНОМЕЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ СПЕЛТИ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТУ.....	140

<i>Л. М. Мірошник, О. О. Дрозд</i>	ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ТВЕРДОЇ ЯРОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД УДОБРЕННЯ.....	143
<i>І. М. Моложанова</i>	ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕРОБКИ ЯБЛУЧНИХ ВИЧАВОК ЗА ВИРОБНИЦТВА КОРМІВ.....	145
<i>Л. Л. Новак, С. С. Бунь</i>	СТАН ВИРОБНИЦТВА КОМБІКОРМІВ В УКРАЇНІ.....	146
<i>Р. В. Олядничук</i>	БАЛАНС ПОТУЖНОСТІ САМОХІДНОЇ ПЛОДОЗБИРАЛЬНОЇ ПЛАТФОРМИ.....	149
<i>І. Ф. Улянич</i>	ФОРМУВАННЯ КРУП'ЯНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТУ.....	152

ЗАГАЛЬНООСВІТНІ НАУКИ

<i>С. В. Андрійчук, В. О. Мартинюк</i>	ОЦІНКА СТРУКТУРИ ЗЕМЕЛЬНИХ УГІДЬ ТА ГЕОЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВОДОЗБОРУ ОЗЕРА БІЛИНСЬКЕ.....	155
<i>Г. Г. Аркушенко</i>	МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ АКТИВНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ДИСЦИПЛІН ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ.....	157
<i>Ф. А. Брусіловська, Н. В. Семенівська</i>	ВПЛИВ СТИЛІВ МУЗИКИ НА ЕМОЦІЙНИЙ СТАН УЧНІВ ЄВРЕЙСЬКОЇ ШКОЛИ.....	159
<i>Ю. І. Житар</i>	МОВНОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ МАСМЕДІЙНИХ ВИДАНЬ ІВАНО-ФРАНКІВЬКА.....	162
<i>І. В. Кундеренко</i>	ДУХОВНІ ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ.....	165
<i>С. А. Литвененко, В. М. Ямницький</i>	ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ.....	167

<i>О. І. Макар</i>	ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ГЕНДЕРНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	169
<i>М. І. Овечко</i>	СТРУКТУРНІ СКЛАДОВІ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ІЗ ГРОМАДОЮ.....	173
<i>І. І. Побережець</i>	ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПЛАТФОРМИ MOODLE ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕНІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВИЩА МАТЕМАТИКА» ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	175
<i>С. В. Цимбал</i>	ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ, ЯК ОСОБИСТІСНА ЯКІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	178

ДУХОВНІ ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ

І. В. КУНДЕРЕНКО, *здобувач другого рівня вищої освіти**
Рівненський державний гуманітарний університет

На сьогодні в Україні існує чимало духовних навчальних закладів, зокрема, у листі МОН України від 5 липня 2018 року йдеться про 230 закладів духовної освіти [1]. Окрім спеціалізованих закладів духовної освіти, у переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, є галузь 04 «Богослов'я» та передбачена спеціальність 041 «Богослов'я» [2]. Відтак, в Україні склались дві системи: богословська освіта в духовних (конфесійних) закладах вищої освіти (де кількісно домінують власне протестанти) та світські заклади вищої освіти з викладанням зазначеної спеціальності.

Оскільки диплом про духовну освіту, здобутий в Україні до 2018 року, може пройти процес визнання в МОН, а «духовні навчальні заклади» можуть отримати ліцензію МОН та пройти акредитацію ОПП, це означає, що існує зростаюча соціальна група людей, які водночас належать «спільноті віри» та є повноцінною частиною освітнього простору.

Мета дослідження: представити аспекти становлення духовних закладів вищої освіти від невизнання до повноцінної участі в освітньому просторі України.

У наслідок переслідувань всіх незгідних з комуністичною ідеологією у часи Радянського Союзу отримання духовної (або богословської) освіти було ускладненим. Після отримання Україною незалежності у 1991 році багато релігійних конфесій приступили до створення своїх навчальних закладів, які займались навчанням охочих. Варто зауважити, що, здебільшого, ці навчальні заклади були створені певними конфесіями заради задоволення власних потреб. Іноді були спроби створення спільних проектів між кількома конфесіями та деномінаціями [3].

Оскільки внаслідок тривалої дихотомії стосунків між релігійними громадами та державою державне визнання духовної освіти здавалося недосяжним, то на початку існування духовної освіти в незалежній Україні орієнтир на державне визнання не був пріоритетним.

Проте, внаслідок існування контактів на особистому рівні серед членів протестантських спільнот, відбулося певне (хоча й незбалансоване) наслідування практик побудови духовної освіти в США та інших країн Заходу. Наприклад, переймалися освітні стандарти, проте управлінська модель або адаптувалася під конфесійні вимоги, або наближалася до прийнятних в Україні форм.

* Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент О. В. Оксенюк

Ситуація істотно змінилася у 2016 році, коли внаслідок прийняття «Закону України про вищу освіту» від 2014 року при МОН України була створена Комісія з державного визнання документів про вищу духовну освіту [5]. До її складу увійшли представники Міністерства освіти і науки України, Громадської ради з питань співпраці з церквами та релігійними організаціями, представники релігійних громад, а також закладів вищої освіти, що мали ліцензію на здійснення освітньої діяльності в галузі знань «Богослов'я» [4]. Відтак, дипломи, отримані в духовних ЗВО до 1 серпня 2018 року можуть бути визнані, а з 01 серпня 2018 року перед духовними навчальними закладами постав вибір – або йти шляхом отримання ліцензії МОН та акредитацією освітніх програм, або продовжувати забезпечувати інтереси релігійних спільнот та розвиватися власним шляхом із неможливістю подальшого визнання такої освіти.

Відтак, перед духовними закладами вищої освіти виникли наступні виклики:

По-перше, збереження найкращих здобутків. Керівники, менеджери у галузі духовної освіти (якщо не брати до уваги її обмежену наявність у радянський час) мали по-новому розбудувати процеси, стандарти та результати освіти. Це робилося з фокусуванням на конфесійні або міжконфесійні потреби (стейкхолдерів) та із врахуванням кращих ідентичних практик інших країн. Хоча духовні навчальні заклади України не є джерелом фінансового прибутку та їх існування залежить від здатності задовольняти конфесійні потреби (що частково можна порівняти із приватними закладами вищої освіти, які також орієнтуються на ринок освітніх послуг, де світовий обсяг таких послуг складає понад 4 трл дол. США) [6].

По-друге, на початку 1990-х років протестантами була створена «Євро-азійська акредитаційна асоціація», представлена в Україні ГО «САТА» (Громадське об'єднання «Євро-азійська теологічна асоціація»), яка стала частиною світової спільноти подібних добровільних територіальних організацій. Слід зазначити, що ГО «САТА» почала власну розробку стандартів духовної освіти у 1990-х роках; і хоча спочатку орієнтир був на стандарти якості освіти, притаманні США, але пізніше фокусування було переведено на стандарти Болонського процесу. Досвід цієї організації цікавий, оскільки вона стала незалежною фаховою акредитаційною агенцією.

По-третє, конфесійна підлеглість (підпорядкування, фінансування, матеріально-технічне та кадрове забезпечення) зумовили певні очікування та сформували певну субкультуру духовних навчальних закладів. Утримання рівноваги між стандартами МОН та цими очікуваннями є непростою задачею.

Таким чином, духовні заклади вищої освіти на сьогодні є невід'ємною частиною реформування освітнього простору України, а здобутки ГО «САТА» заслуговують вивчення з метою імплементації законодавчих положень про незалежні акредитаційні агенції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лист МОН України від 05.07.2018 № 1/9-421 «Щодо надання роз'яснення...» Міністерство освіти та науки України. 2018. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/list-mon-ukrayini-vid-05072018-19-421-shodo-nadannya-roz'yasnennya>
2. Постанова КМУ від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». Верховна Рада України. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/266-2015-%D0%BF>
3. Інформаційні матеріали сайту «Донецький Християнський Університет». 2020. URL: [http://www.dcu.org.ua/...](http://www.dcu.org.ua/)
4. Дипломи духовних навчальних закладів України матимуть державне визнання. Релігійно-інформаційна служба України. 2016. URL: https://risu.org.ua/ua/index/all_news/culture/theology/64053
5. У МОН розпочала роботу Комісія з державного визнання документів про наукові ступені та вчені звання про вищу духовну освіту. Міністерство освіти та науки України. 2016. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-novini-2016-09-08-zustrich-08-09-2016>.
6. Cavanagh S. Global Education Market Tops \$4 Trillion, Analysis sho. Sean Cavanagh. Edweek. 2013. URL: https://marketbrief.edweek.org/marketplace-k-12/size_of_global_e-learning_market_44_trillion_analysis_says/

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ

С. А. ЛИТВИНЕНКО, доктор педагогічних наук

В. М. ЯМНИЦЬКИЙ, доктор психологічних наук

Рівненський державний гуманітарний університет

У сучасних умовах підготовка фахівців у галузі практичної психології потребує суттєвих змін у змістовому й процесуальному забезпеченні її складових, що зумовлюється сучасними вимогами ринку праці, соціальними запитамі щодо рівня компетентності та готовності випускників до виконання професійних функцій, потребами в особистісній в самореалізації через професійну діяльність. Упровадження компетентнісного підходу в ВЗО актуалізувало широке коло завдань, пов'язаних з психолого-педагогічними детермінантами забезпечення якості психологічної освіти та формування професійної компетентності майбутніх фахівців.

Водночас модель діяльності практичного психолога, характеристики його професійної компетентності у змістовому та технологічному плані ще

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ УЧЕНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Матеріали Всеукраїнської наукової конференції молодих учених і науково-педагогічних працівників, 16 червня 2020 р. / Редкол.: Непочатенко О. О. (відп. ред.) та ін. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 184 с.

*Технічний редактор, художнє оформлення
і комп'ютерна верстка К. В. Костецька*

Підписано до друку 10.06.2020 р.

Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Умов. друк. арк. 10,69

Наклад 100 прим.

Замовлення № 1287

Надруковано: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»

20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2521 від 08.06.2006 р.

тел. (04744) 4-64-88, 4-67-77, (067) 104-64-88

сайт: vizavi-print.jimdo.com

e-mail: vizavi008@gmail.com